

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1372

av Rasmus Ling och Maria Ferm (MP)

Fritidspolitikers rätt till föräldraledighet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen att se över hur fritidspolitiker ska kunna vara föräldralediga från förtroendeuppdrag.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över hur villkoren för fritidspolitiker kan förbättras.

Bakgrund

Under de senaste decennierna så har det, tack och lov, hänt mycket vad gäller jämställdhet och föräldraskap. Även om utvecklingen går alltför långsamt, så är det idag fler manliga föräldrar som tar ett mer aktivt ansvar än vad som var fallet tidigare. I Sverige har vi en generös och bra föräldraförsäkring. Tyvärr så förändras inte alltid systemen i takt med att samhället gör det. För förtroendevalda är detta tydligt. Inte vare sig statsråd eller fritidspolitiker har möjlighet att ta föräldraledigt från sina förtroendeuppdrag. Detta är något som borde ändras.

Fritidspolitiker i Sverige

I Sveriges kommuner fanns 2011, enligt SKL och SCB, 38 000 förtroendevalda i kommuner och 4 600 i landsting och regioner. 97 procent respektive 94 procent av dessa var fritidspolitiker. Unga under 30 år är underrepresenterade bland de förtroendevalda i kommuner och landsting. Samtidigt vad gäller de som hoppar av uppdragen är såväl unga som kvinnor överrepresenterade.

Anledningar till avhopp

Att unga politiker hoppar av förtroendeuppdrag i högre utsträckning än äldre är måhända inte överraskande. Unga är mer benägna att flytta, och det finns många olika

saker som pockar på energi och tar tid. Att ha ett fritidsuppdrag som förtroendevald tar enligt SKL i genomsnitt tio timmar per vecka, för att läsa handlingar, träffa organisationer och genomföra sammanträden.

Villkor för fritidspolitiker

Villkoren för fritidspolitiker ser olika ut i olika kommuner och landsting, både vad gäller arbetsbelastning och förmåner. Det finns rätt till skäligt arvode, ersättning för förlorad arbetsinkomst, och rätt till tjänstledighet under sammanträdestid. För den som studerar finns dock ingen rätt att få igen missad föreläsningstid, och för timvikarier och andra så kan det vara oerhört svårt praktiskt att ta tjänstledigt.

Rätt till föräldraledighet

En särskild anledning som gör att många förtroendevalda hoppar av, är att de blir föräldrar. Sveriges Eko rapporterade om ett fall, där en centerpartist i Vara intervjuades. Kvinnan sa bland annat: ”Det är svårt att välja bort familjen, den finns ju där. De var tvungna att bli prio ett, och så är det ju inte. De är ju inte prio ett, när man har uppdrag till exempel.”

Det är inte alls säkert att det i just detta fall hade förändrats, om möjligheten till föräldraledighet för fritidspolitiker funnits. För många hade dock situationen blivit betydligt lättare, om någon annan kunde vikariera på ens uppdrag i en nämnd, beredning och/eller utskott, under en tid. Flera som känner sig tvungna att helt lämna politiken skulle istället ta en paus. Därför bör riksdagen ge regeringen tillkännage som sin mening att fritidspolitiker ska kunna vara föräldralediga från sina uppdrag.

Rasmus Ling (MP)

Maria Ferm (MP)